

A protestáns papok és a fajgyűlölet

Az amerikai Anti-Defamation League állapította meg a következőket:

A protestáns lelkészek „hallgatótag többsége” az Egyesült Államokban vonakodik a templomi szószék hatalmát felhasználni az előítéletek, megkülönböztetések, szegénység, háború, bűnözés, fajgyűlölet, anti-szemitizmus elleni harcra. Az Anti-Defamation League jelentését a Harper and Row tette közzé.

A jelentés címe: „Wayward Shepherds: Prejudice and the Protestant Clergy”, ami magyarul körülbelül ezt jelenti: Tévelygő pásztrok: előítéletek és a protestáns papság. Megállapítja a jelentés, hogy

bár a protestáns papok nem annyira zsidófalók mint az egyházaik tagjai, mindamellett „sokkal anti-szemitábbak, mint lenniük kellene.”

A Kaliforniai Egyetem (Berkeley) tudományos csoportja, élén Rodney Stark-kal és Charles Y. Glock-kal, 5 éven át folytatott megfigyelő-kutató munkája eredményeképpen jelentették egy sajtókonferenciának, hogy tanulmányozta a kilenc legnagyobb protestáns felekezet 1580 lelkészét és úgy találta, hogy noha az 1965-től 1970 végéig terjedő időszak volt a legváltóságosabb az amerikai történelemben, a lelkészek átlag három prédikációt mondtak

évente társadalmi és politikai tartalommal.

A konzervatív tagságú gyülekezetekben tapasztalható a lelkészek legmélyebb hallgatótagsága. Amíg methodisták és az epizkopálisták (Episcopalians) papjainak 33 százaléka mondott beszédet vitás társadalmi és politikai tartalommal egy bizonyos évben, a lutheránusok (Missouri Lutherans) papoknak csak 8 százaléka, és a déli államok baptista papjainak 9 százaléka. A lutheránus papok 56 százaléka, a methodista papok 10 százaléka sohasem nyilatkozik a templomi szószékről politikai értelemben.

A vizsgálat tanúsága sze-

rint a protestáns papok kevésbé zsidógyűlölők mint voltak a múltban, de az ősi magatartásból maradt még bennük sok. A papok zsidógyűlölete a judaizmus mint valóság ellen irányul, vagyis a keresztyén tanokhoz való hagyományos ragaszkodáson. A zsidókat okolják Jézus megfeszítéséért és azt hiszik, hogy a zsidók nem üdvözölhetnek megtérés nélkül.

Az említett liga tanulmánya szerint az anti-szemitizmus indexe így alakul:

37 százaléuk nem zsidógyűlölő, 46 százaléuk kevésbé zsidógyűlölő, 17 százaléuk zsidógyűlölő.

Glock és Stark „Christian Beliefs and Anti-Semitism” című korábbi könyve vizsgálat tárgyává tette a keresztyéneket általában. Az 5 évvel ezelőtt kiadott könyvük szerint a keresztyén tanítások megerősítik és ápolják a zsidók ellen irányuló előítéleteket, noha a vallásközi jóakarat szellemének megfelelően igen sok lelkész foglal állást az anti-szemitizmus ellen.

Ezek az írók most, 5 évvel később kevésbé optimisták. Megfigyelésük szerint ma már kevésbé lépnek fel a lelkészek a zsidógyűlölet ellen. Felteszi a kérdést a két szociológus: „Hogyan gyomláhatnák ki a

lelkészek egyházaik tagjaiból az anti-szemitizmust, a hivatalosan is hamisnak nyilvánított tanításokat, amikor magukból nem gyomlálják ki?”

A két ténykutató társadalomtudós keveset használ az, hogy az egyházak feloldozzák az ősi zsidókat Isten fia keresztre feszítésének bűne alól, ha a mai zsidóságról továbbra is azt tartják, hogy meg kell térnie, mert különben isteni megtorlás vár rájuk.

A zsidókra tett megrovó megjegyzések felsorolásánál megemlítik, hogy a papok 10 százaléka azt tartja, hogy „a zsidók jobban hajlamosak üzleti csalásra mint mások.”

A papok 20 százaléka szerint azért engedik meg maguknak a zsidók a csalást jobban mint mások, mert őket a keresztyén vagy keresztyén etika gátolja, a zsidók szerint az előhaladás a fő cél. Ez a nézete a konzervatív felekezeteknek, az amerikai baptisták 28 százaléka, a lutheránusok 31 százaléka, a déli államok baptistái 41 százaléka. A papok 19 százaléka szerint a zsidók főként Izraelhez hűek, nem Amerikához.

A társadalomtudományi kutatás megállapította, hogy amíg minden ötödik egyháztag elutasít mindenféle zsidógyűlölő kijelentést, minden öt pap közül kettő utasítja el a zsidógyűlöletet.

HÉTVÉGI LEVÉL

Írja: Rev. GROSS A. LASZLÓ, B.D., Th.M.

Csak tévedni tudunk?

A hirhadt, „szigorúan titkos” Pentagon-okmányok publikálása után megindult az azokban leplezett washingtoni főkolomposok nyilatkozatainak a hömpölygő áradata. Tagadni persze nem tudták a fekete-fehéren terhükre rótt csalárdságokat és hátországra szóló baklövéseket, így hát kénytelenek voltak Karinthy Frigyes bukott diákjának a képzeletét is túlszárnyaló, nyakatekert mesékkel „magyarázni a bizonyítványukat”. Mentegetőztek, védekeztek, próbálták fehérre mosni magukat, erényként beállítani égbekiáltó szörnyeteiket, de hogy beismerjék vétkeiket — vagy legalább is: vaskos botlásait —, attól leg-többjük gondosan őrizkedett.

Csodálatosképpen a főbűnösök között pont az a személy, akitől ezt legkevésbé vártam volna: a volt külügyminiszter, Dean Rusk volt a legőszintebb — és fején is találta a szeget —, amikor így nyilatkozott: „Ami engem illet, beismerem, hogy *alábecsültem* az ellenség szívósságát, állhatatosságát (tenacity)”. Észak-Vietnám kiméletlen és korlátlan bombázásától (amely az európai *négyéves* bombázás *többszörösével* volt egyenlő!) nyilván azt remélte Rusk úr, hogy Hanoi majd „utasítani” fogja a délvietnámi szabadságharcosokat, hogy azonnal hagyják abba a küzdelmet... Mr. Rusk azonban — nagyrabecsült főnökével együtt — alaposan felsült, mert kiderült, hogy az embertelen, barbár pusztítás nemhogy lelohasztotta volna, hanem ellenkezőleg: felajzotta a vietcong-nak már azelőtt is hihetetlen fokon elért harcikedvét és halált megvető hősiességét. Amely hatalom vezetői annyira bornirtak, hogy *alábecsülik* az ellenség erejét — másszóval: olyan önteltek és rövidlátók, hogy *túlbecsülik a saját erejüket* —, az a hatalom, mondjuk ki apertén: nem sok rokonszenvre számíthat, ha csúfos vereséget szenved az alábecsült, lefitymált, szegényesen felszerelt ázsiai „gook-”októl...

Hasonló — de a világbéke ügyére való hatásában talán sokkal nagyobb — „tévedést” követett el a Fehér Ház éppen tegnap, amikor nyilvánosságra hozta azt a tervet, hogy (végre, 20 év után!) nagykegyesen javasolni fogja a népi Kína meghívását az ENSZ-be, de ugyanakkor minden követ megmozgat, hogy a bitorló Chiang-Káj-sek által megszállott Taiwan (Formóza), mint Kínától különálló, független „ország” a tagságát megtarthassa...

Napnál világosabb, hogy az *igazi* Kína meghívása az ENSZ testületébe maga sem egyéb, mint egy óriási, két évtizeden át évenként megismételt „tévedésnek” a kései kikorrigálása. Hiszen maga a meghívás ténye azt mondja mindenkinek, aki egy csipetnyi vágott dohánnyal rendelkezik, hogy „20 éven át vakok és ostobák voltunk, amikor minden erőnkkel és befolyásunkkal odahatottunk, hogy a világ legnépesebb országát az ENSZ-en kívül tartjuk”. Más mentségünk erre a pálfordulásra nem is lehet, mert nyilvánvaló, hogy népi Kína *ma is* ugyanazt a hitet vallja, ugyanazoknak az egyéneknek a vezetése alatt áll, ugyanazoknak a nemzeti és nemzetközi céloknak az elérésén buzgólkodik, mint az elmúlt 20 esztendő alatt; másszóval: Kína lényegében nem változott. *Nekünk kellett felébrednünk a valóságra, nem Kínának!* Nekünk kellett rájönnünk, hogy ez a hatalmas, 700-800 milliós nép *igenis létezik*, hiába próbáltuk két évtizeden át levegőnek nézni...

Ha viszont ily hosszú időn át elég ostobák és vakok voltunk ahhoz, hogy Kína létezése és fontossága felől félkótya illúziókban ringassuk magunkat, akkor az is önámítás volt, hogy Chiang-Káj-sek képviseli Kínát vagy annak a kár a legparányibb részét. Még ennél is nagyobb önbolondítás az, hogy Taiwan egy önálló, Kínától független, szuverén ország, amelynek joga van az ENSZ-ben 20 éven át bitorolt tagságát továbbra is megtartani. Taiwan szigete Kínának éppoly integer része, mint pl. Alaszka vagy Hawaii az Egyesült Államoknak — azzal a nem csekély különbséggel, hogy míg Taiwan mindössze 90 mérföldnyi távolságban van szárazföldi Kínától, addig Alaszkát 1300, Hawaii-t pedig mintegy 3000 mérföld választja el az Egyesült Államok testétől. Hajlandó volna az Egyesült Államok beleegyezni abba, hogy Alaszka és Hawaii — külső nyomásra — elszakadjanak tőlünk, független és szuverén országokká váljanak és mint ilyenek, elfoglalják helyüket az ENSZ-ben? Kötve hiszem. Hát akkor honnan vesszük a bátorságot ahhoz, hogy népi Kínától pont ilyen hallatlan engedményt követeljünk?!

Úgy rémlik, mi nem tudunk, csak tévedni. De ebben aztán világjajnokok vagyunk! A világtörténelem egyik legnagyobb tévedését csak úgy tudjuk jóvátenni, hogy egy újabb hatalmas baklövessel tetézzük?!

(1971. augusztus 4.)

296 Queen St. W.

Toronto

362-3226

424 Bloor St. W.

Toronto

921-3721

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

TORONTO — BÉCS — TORONTO

CA \$ 214.00

(egyesületi csoport ár)

BUDAPEST — TORONTO — BUDAPEST

kedvezményes utazás.

IKKA KARÁCSONYRA! Nagy választék élelmiszer cikkekben is

ROMANIABA — pénztátutalás: 16.20 = 1 USA \$

**MAGYAR NÓTA
a
PÁTRIÁBAN**

Fellép:

Virág Veronika

ó-hazai magyarnóta énekes,
a nagy sikert aratott „Dalok Szárnyán” c. műsorból,
aki meghódította az északamerikai magyarnóta kedvelő
közönség szívét! Jöjjön el és hallgassa meg a legszebb
MAGYAR NÓTÁKAT

és még

SZEBBNÉL SZEBB DALT!

Kitűnő magyar ételek és italok

444 SPADINA AVENUE

TEL: 922-4691